

ZA ŘÍZENÍ PRO DĚTI VYŽADUJÍCÍ OKAMŽITOU POMOC („ZDVOP“)

- 1) **Základní informace o ZDVOP**
- 2) **Přehled ZDVOP v Jihočeském kraji**
- 3) **Státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP**
- 4) **Standardy kvality SPO ZDVOP**
- 5) **Formuláře pro ZDVOP**

Ad 1) Základní informace o ZDVOP

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „ZDVOP“), dle § 42 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPOD“), poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku, jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva.

Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, v zajištění zdravotnických služeb a v psychologické a jiné obdobně nutné péči.

Dítě se umísťuje ve ZDVOP (§ 42, odst. 2, písm. a) zákona o SPOD):

- na základě rozhodnutí soudu,
- na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen „obecní úřad ORP“)
- na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, nebo
- požádá-li o to dítě.

Délka pobytu dítěte ve ZDVOP může trvat nejdéle po dobu:

- **3 měsíců** - pokud je dítě umístěno ve ZDVOP na základě **žádosti rodičů** (písemná dohoda mezi ZDVOP a rodičem); prodloužení o další max. 3 měsíce pouze se souhlasem OSPOD obecního úřadu ORP;
- **6 měsíců** - pokud je dítě umístěno ve ZDVOP na základě **žádosti obecního úřadu ORP, žádosti dítěte** (pouze se souhlasem rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte) - max. 6 měsíců (prodloužení o dalších max. 6 měsíců pouze za předpokladu, že si rodiče upravují poměry tak, aby mohli převzít dítě do své osobní péče);
- **stanovenou v rozhodnutí soudu o výchovném opatření** dle § 13a odst. 1 zákona o SPOD - max. 3 měsíce;
- **po dobu, po kterou trvá rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do péče ZDVOP** (dle § 971 odst. 2 občanského zákoníku) - max. 6 měsíců.

Počet dětí v zařízení:

- max. 28 dětí v jednom ZDVOP;
- počet lze překročit pouze v případě umístění sourozenců (např. do ZDVOP je umístěna sourozenecká skupina 3 dětí, přičemž zařízení disponuje pouze 1 volným místem do povoleného počtu 28, umístěním sourozenců je překročen max. počet dětí o 2 děti);
- počet lze překročit dále pouze na základě výjimky udělené MPSV;
- max. počet 4 děti na 1 zaměstnance zajišťujícího osobní péči.

Další informace o ZDVOP:

- Na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí.
- Na stránkách jednotlivých ZDVOP.

Ad 2) Přehled ZDVOP v Jihočeském kraji

Dětské centrum Jihočeského kraje, o.p.s.

Radomyšlská 336

386 29 Strakonice

Tel: 383 314 334

Ředitel: PhDr. Martin Karas, Ph.D.

Aktuální kapacita ZDVOP: 28 dětí

Dětský domov, základní škola, školní jídelna a školní družina Volyně

Školní 319

387 01 Volyně

Tel: 383 372 000

Ředitelka: Mgr. Anežka Hosnedlová

Aktuální kapacita ZDVOP: 5 dětí

Ad 3) Státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP

Zřizovatel ZDVOP má nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v případě, že je do zařízení umístěno dítě na základě:

- rozhodnutí soudu,
- žádosti OSPOD,
- žádosti zákonného zástupce v případě, že OSPOD shledá umístění za důvodné,
- své žádosti v případě, že OSPOD shledá umístění za důvodné.

Zařízení je povinno oznámit OSPOD přijetí dítěte - dle § 42 odst. 11 zákona o SPOD. Povinnost se vztahuje na všechna přijetí dítěte (žádost zákonného zástupce, žádost OSPOD, žádost dítěte, rozhodnutí soudu). Oznámení o přijetí dítěte je třeba učinit písemnou formou.

OSPOD je povinen do 8 dnů od přijetí písemného oznámení o přijetí dítěte na žádost zákonného zástupce nebo dítěte zaslat ZDVOP vyjádření o důvodnosti umístění, tedy zda shledává umístění dítěte do ZDVOP důvodným či nikoli.

Výše státního příspěvku činí na kalendářní měsíc **22. 800 Kč na každé dítě umístěné ve ZDVOP.**

Státní příspěvek se snižuje o jednu třicetinu za každý den, v němž dítě pobývá mimo ZDVOP a takový pobyt trvá 2 po sobě jdoucí kalendářní dny. Za den, kdy dítě v zařízení nepobývá, se považuje den, kdy dítě zařízení opustí před 15. hodinou, a den, kdy se dítě do zařízení navrací po 15. hodině.

Vedle krátkodobých pobytů u rodičů či jiných fyzických osob se může dítě nacházet mimo ZDVOP i z jiných důvodů. Nejčastěji jimi budou pobytové akce organizované, zprostředkované nebo objednané zařízením (víkendové akce, tábory, pobyty u moře, na škole v přírodě apod.), pobyty dětí na internátu či pobyty dětí v psychiatrické nemocnici, nemocnici apod. Tyto pobyty mimo zařízení jsou realizovány v režimu § 42a odst. 1 zákona o SPOD a zpravidla se jedná o pobyty, které lze shledat v zájmu dítěte.

Státní příspěvek se však krátí o dny mimo zařízení ZDVOP v případech, kdy zařízení o dítě fakticky nepečuje a nevznikají mu tak náklady související s péčí o dítě (např. pobyt v psychiatrické nemocnici, nemocnici atd.). Pokud se však dítě nachází sice mimo zařízení, ale je stále ve faktické péči zařízení ZDVOP např. na táboře či prázdninovém pobytu, který je organizován a placen zařízením – nárok na

státní příspěvek je zachován, stejně tak pokud se dítě nachází ve všední dny např. na internátě, který je placen zařízením ZDVOP.

O přiznání, změně, odejmutí a zastavení výplaty příspěvku se rozhoduje ve správním řízení. Lhůta na vydání rozhodnutí ode dne podání žádosti činí 30 dnů. Státní příspěvek se vyplácí nejpozději do 30 dnů ode dne vykonatelnosti rozhodnutí.

Žádost o státní příspěvek je třeba uplatnit na místně příslušném krajském úřadě dle místa výkonu SPO, resp. místa provozování ZDVOP a to na předepsaném formuláři. (*viz Žádost o příspěvek*).

Zřizovatel zařízení je povinen do 10 dnů, byl-li státní příspěvek přiznán, oznámit příslušnému krajskému úřadu pro nárok na výplatu příspěvku a jeho výši, změny v počtech dětí a v délce jejich pobytu oproti měsíci předcházejícímu, a to na předepsaném formuláři. (viz Hlášení změn pro posouzení nároku na státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP).

Spolu s formulářem „*Hlášení změn pro posouzení nároku na státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP*“ podává zřizovatel zařízení za každý měsíc formulář „*Seznam nezl. dětí umístěných ve ZDVOP*“, ve kterém označí datum resp. čas nepřítomnosti dítěte a u každého umístěného dítěte doloží, na základě jakého právního titulu v zařízení v daném měsíci pobývá.

Další bližší informace k uplatnění žádosti o státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP naleznete v ustanovení § 42g - § 42n zákona o SPOD.

Zařízení ZDVOP je *povinnou použít dotaci pouze k financování nezbytných neinvestičních nákladů* souvisejících s účelem poskytnuté dotace.

Uznatelnými náklady jsou osobní a provozní náklady.

a) osobní náklady

- ✓ mzdové prostředky vč. odměn z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistném na veřejném zdravotním pojištění, které je podle zvláštních právních předpisů povinen platit zaměstnavatele, vynakládané za práci na realizaci účelu dotace;
- ✓ náhrady mzdy za dočasnou pracovní neschopnost v zákonné výši;
- ✓ zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání;
- ✓ dovolená musí být čerpána v souladu se zákoníkem práce.

Čas strávený závislou prací při realizaci činnosti je třeba dokladovat pracovními výkazy jednotlivých osob zapojených do realizace. Každý zaměstnanec musí mít zároveň v písemné podobě specifikovánu svou pracovní náplň.

Pokud se zaměstnanec podílí přímo na činnosti pouze částí svého pracovního úvazku, musí být výdaje související s jeho pracovní činností rozděleny na základě prokazatelného kritéria na výdaje související s činností a na výdaje s činností nesouvisející. Použití zvoleného kritéria musí být žadatel schopen doložit.

Osobní náklady nesmí přesáhnout obvyklou výši v daném místě, čase a odpovídající profesi.

b) provozní náklady

- ✓ nezbytné náklady na zabezpečení plného přímého zaopatření dítěte v zařízení spočívající v poskytování ubytování, stravování a ošacení;
- ✓ náklady související s poskytováním výchovné péče;
- ✓ náklady na zajištění poskytnutí zdravotních služeb;
- ✓ nezbytné náklady na vzdělávání;

- ✓ náklady spojené se zajištěním pomoci při přípravě dětí na školní vyučování a doprovod dětí do školy;
- ✓ náklady, které jsou spojené s pobytem dítěte ve školském výchovném a ubytovacím zařízení (domov mládeže, internát, škola v přírodě);
- ✓ náklady, které jsou spojené s pobytem dítěte na akci organizovanou, zprostředkovanou nebo objednanou zařízením (víkendové akce, tábory apod.);
- ✓ nájemné za nebytové prostory;
- ✓ energie;
- ✓ nezbytné náklady na provoz a údržbu zařízení ZDVOP

Neuznatelnými náklady jsou jiné než uznatelné náklady výše uvedené. Z poskytnuté dotace nesmí být hrazeny výdaje za:

- ✓ pořízení nebo technické zhodnocení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku;
- ✓ odpisy majetku;
- ✓ náklady na reprezentaci (tj. pohoštění, dary a obdobná plnění);
- ✓ odměny z výkonu funkce;
- ✓ odstupné;
- ✓ ostatní sociální náklady na zaměstnance, ke kterému nejsou zaměstnavatelé povinni podle zvláštních právních předpisů (např. penzijní připojištění, životní pojištění apod.);
- ✓ členské poplatky/příspěvky v institucích/asociacích;
- ✓ náklady hrazené z veřejného zdravotního pojištění;
- ✓ finanční leasing;
- ✓ provedení účetního auditu;
- ✓ dané a poplatky, správní poplatky;
- ✓ smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále, odpisy nedobytných pohledávek, kursově ztráty, manka a škody, dary;
- ✓ výdaje na právní spory vzniklé v souvislosti s určitými činnostmi, např. výdaje na uhrazení soudního poplatku, na právní zastoupení v případě sporu;

Ad 4) Standardy kvality SPO ZDVOP

Novela zákona o SPOD (§ 9a, odst. 3 a 4) a Vyhláška č. 473/2012, o provedení některých ustanovení zákona o SPOD (§ 6 a příloha č. 3 Vyhlášky) zavádějí do činnosti ZDVOP, které jsou zřízeny a provozovány na základě vydaného pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, **standardy kvality SPO**.

Standardy kvality jsou souborem kritérií, jejichž prostřednictvím je určena úroveň kvality poskytované sociálně-právní ochrany ZDVOP ve vztahu k dětem umístěným v zařízení, jejich rodičům či jiným osobám odpovědným za výchovu, včetně stanovení vnitřních postupů jejich činnosti.

Standardy SPO jsou závazné pro pověřené osoby, kterým bylo vydáno pověření k činnosti - zřizování a provoz zařízení sociálně-právní ochrany dětí - zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc dle § 39 odst. 1 písm. c) zákona o SPOD.

Ad 5) Formuláře pro ZDVOP

- Hlášení změn ZDVOP.
- Seznam nezl. dětí umístěných ve ZDVOP.
- Žádost o příspěvek ZDVOP.
- Potvrzení orgánu SPOD o umístění dítěte ve ZDVOP.